

RES IUDICATA

Bírák a Társadalmi Tudatosságért Egyesület

2471 Baracska, Széchenyi utca 168.

Adószám: 19290405-2-07

web: www.resiudicata.hu Email: resiudicataegyesulet@gmail.com

Tel: +36703789089; +36703185875; +36302640629

Vélemény a magyar állampolgárság felfüggesztésével kapcsolatos törvények módosításáról szóló T/11414. számú törvényjavaslatról

A törvényjavaslat [1]-[4] preambulumbekzdései meghatározzák a jogszabály megalkotásának céljait, amelyek elérése érdekében a jogszabály a magyar jogrendszerben *is* lehetőséget teremt arra, hogy végső eszközként, határozott időre felfüggeszék a többes állampolgársággal rendelkezők magyar állampolgárságát. A szöveg alapján azonban nem világos, hogy mely egyéb országok által alkalmazott gyakorlat lenne a példa, amelyet a magyar jogrendszer is átvész. Az Európai Unió tagállamaiban ugyanis ilyen jogintézmény nem létezik.

A jogszabály értelmezése során át kell tekinteni az Alaptörvény és az Európai Jogok Európai Egyezményének (EJEE) rendelkezéseit és fontos kiemelni, hogy a tagállami jogszabályoknak a nemzetközi egyezményrel összhangban kell állniuk, a belső jogszabályokat kell a nemzetközi egyezmények tartalmához igazítani:

-az Alaptörvény G. cikk (3) bekezdése szerint senkit nem lehet születéssel keletkezett vagy jogszerűen szerzett magyar állampolgárságától megfosztani.

-az Alaptörvény XIV. cikk (2) bekezdése alapján magyar állampolgár Magyarország területéről nem utasítható ki, és külföldről bármikor hazatérhet.

-az Alaptörvény 15. módosítása érinti a G. cikk (3) bekezdését, amely szerint senkit nem lehet születéssel keletkezett vagy jogszerűen szerzett magyar állampolgárságától megfosztani. A más állam állampolgárságával is rendelkező magyar állampolgár állampolgársága – a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező államok állampolgára kivételével – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint határozott időre felfüggeszhető. A módosítás 2025. április 15-én lép hatályba.

-az EJEE Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikke szerint senkit sem lehet sem egyéni, sem kollektív rendszabályokkal annak az államnak a területéről kiutasítani, melynek honosa.

Az Alaptörvény módosítása és annak felhatalmazása alapján született törvényjavaslat látszólag összhangban van az EJEE rendelkezéseivel, ugyanis amennyiben többes állampolgárságú személy magyar állampolgárságát felfüggesztik, végső soron nem lesz honos állampolgár, így kiutasíthatóvá válik. A tervezet ugyan az állampolgárság határozott időre történő felfüggesztésének szabályait tartalmazza és lehetőséget ad annak visszaállítására kérelemre, illetve a határozott idő elteltét követően, mégis az állampolgárság felfüggesztése lényegében joghatás szempontjából az állampolgárság ideiglenes megfosztását jelenti. A kiutasítás ezen formája az idegenrendészeti kiutasítás rendszerére hasonlít azzal, hogy a kiutasítást követően az immáron nem magyar állampolgárra, aki egyébként olyan cselekményt követ el, amely az idegenrendészeti eljárásban is ismert súlyos közrendi, köz- vagy nemzetbiztonsági okokra vezethető vissza, kitoloncolás vár. Mivel pedig a jogszabály alapján a kiutasított nem magyar

RES IUDICATA

Bírák a Társadalmi Tudatosságért Egyesület

2471 Baracska, Széchenyi utca 168.

Adószám: 19290405-2-07

web: www.resiudicata.hu Email: resiudicataegyesulet@gmail.com

Tel: +36703789089; +36703185875; +36302640629

állampolgár már nem is EGT állampolgár („a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező államok állampolgára kivételével” szövegrész miatt), a kiutasítás a szabad mozgás és tartózkodás jogát sem sérti.

A tervezet szerint nemcsak az EGT tagállamok állampolgárai, hanem az Unió tagjelölt államának állampolgárai is kivételt képeznek a jogszabály alanyi köréből. Az unió tagállamain kívül tehát nem esik az alanyi körbe: Izland, Liechtenstein, Norvégia, Svájc, Észak-Macedónia, Montenegró, Szerbia, Albánia, Ukrajna, Moldova, Bosznia-Hercegovina, Grúzia és Törökország állampolgárai. Tehát a „klasszikus értelemben” vett határon túli magyarok nem tartoznak az alanyi körbe.

Az intézkedésnek meg kell felelnie az arányosság elvének, amelyet a tervezet céljai szerint éppen az garantálna, hogy biztosítja a jogorvoslati jogot és a tisztességes eljárást, továbbá az átláthatóságot. A magyar állampolgárság megfosztása a köztársasági elnök jogkörébe tartozik, ez az intézkedés azonban tekintettel a hatósági eljárás lefolytatásának biztosítására, értelemszerűen nem tarthat a köztársasági elnök hatáskörébe, így a kijelölt miniszter dönt diszkrecionális jogkörben.

A fentiek alapján a javaslat látszólag alapjogi sérelmeket nem okoz, azonban a javaslat alapját képező hatósági eljárás felveti a tisztességes hatósági eljárás sérelmét és sérti a normavilágosság elvét is.

A normavilágosság követelményéből az következik, hogy a jogszabálynak érthetőnek és világosnak kell lennie, nem lehet határozatlan, azaz nem fogalmazhat túl tágan. Mert ha a jogszabály túl általános, az okot adhat arra, hogy annak értelmezését önkényesen határozzák meg, azaz a döntésekbe a döntéshozó és végső soron a bírói jogértelmezés szubjektuma előtérbe kerülhet.

Az önkényes jogalkalmazást lehetővé tevő "gumisabályok" alkotmányellenesek lehetnek.

A miniszter diszkrecionális jogkörben felfüggesztheti a magyar állampolgárságát annak, aki Magyarország közrendjére, köz- vagy nemzetbiztonságára veszélyt jelent. Ez a veszély *különösen* a b) pontban megfogalmazottakat jelenti, amely azonban nem taxatív felsorolás, ezt a különösen szó mellett a tervezet indokolása is egyértelművé teszi. Amennyiben azonban a diszkrecionális jogkörben hozott döntések szabályszerűségének feltételeit áttekintjük, jól látható, hogy a miniszter végső soron bármilyen tevékenységet tekinthet veszélynek, hiszen a tervezet csak példálózik a lehetséges veszély fogalmának meghatározásával. Ez a gumiszabály pedig sérti a normavilágosság elvét.

Diszkrecionális jogkörben hozott döntés esetén a bíróság - jelen esetben elsőfokon és véglegesen a Kúria - a döntés jogszerűségét csak abban a körben vizsgálhatja a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 85. § (5) bekezdése szerint, hogy a közigazgatási szerv hatáskörét a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta-e, a

RES IUDICATA

Bírák a Társadalmi Tudatosságért Egyesület

2471 Baracska, Széchenyi utca 168.

Adószám: 19290405-2-07

web: www.resiudicata.hu Email: resiudicataegyesulet@gmail.com

Tel: +36703789089; +36703185875; +36302640629

mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó iratból megállapíthatóak-e. Amennyiben a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, azaz pontosan rögzített indokok és azok okszerűsége rögzítésre került, akkor a döntés jogszerű. A bíróság a nem taxatív felsorolás miatt azt nem vizsgálhatja, hogy az adott cselekmény valóban veszélyt jelent-e, hiszen kizárólag az okokat, indokokat és azok okszerűségét vizsgálhatja, újabb szempontokat nem hozhat be.

Mindezekon túl a gumiszabály nemcsak az esetleges elkövetett cselekmény nem taxatív jellegére is vonatkozik, hanem arra is, hogy sem az értelmező rendelkezések, sem az indoklás nem határozza meg, mit jelent az, ha valaki magyar állampolgársággal nem összeegyeztethető módon tevékenykedik és mit jelent az, hogy idegen szervezet érdekében teszi ezt. Például idegen szervezet a Vöröskereszt is, amelyet esetleg egyéb külföldi szervezet is támogat, egy ilyen helyzetben a Vöröskeresztben egy nem EGT állampolgársággal rendelkező magyar állampolgár is tevékenykedik. Természetesen ebben a példában felmerül a miniszter diszkrecionális jogköre, feltehetőleg ez a szervezet és az abban való tevékenység nem minősül veszélynek. De ha adott esetben az indokok rögzítésre kerülnek és okszerűek, ad absurdum a magyar állampolgárság ezen okból is jogszerűen felfüggeszthetővé válik.

A tervezetben gumiszabály az is, hogy nem határozza meg, mit jelent a „Magyarország közrendjére veszélyt jelent” fogalom. Az sem derül ki, milyen szabályok vonatkoznak a közrendet kevésbé sértő többes állampolgárokra vagy azt jobban sértő többes állampolgárokra. Milyen feltételeket vizsgál a kijelölt miniszter, amikor mérlegeli, hogy a veszély súlyossága hány év magyar állampolgárságtól történő megfosztást ér. Azzal, hogy a tervezet nem fekteti le a pontos mérlegelési szempontokat, a fogalmak magyarázatát, aránytalan sérelmet okoz az érintett többes állampolgároknak, ugyanis nem lehet tudni, hogy egy kisebb közrendi veszélyt jelentő állampolgár állampolgárságát hány évre függesztik fel, vagy hol van az a határ, amikor már a többes állampolgár által elkövetett cselekmény nagyobb közrendi veszélyt jelent. Egyáltalán azt sem lehet tudni, hogy milyen cselekmény jelent közrendet érintő veszélyt.

Márpedig amennyiben egy jogfosztásról van szó, alapvető elvárás, hogy a jogszabály egyértelmű és pontos legyen, és ne a miniszter mérlegelési szempontjai határozzanak meg egy jogfosztást, mégha az csak határozott időre is szól.

Az eljárás tisztességes mivoltára rátérve, a tervezet 9/C. § (3) bekezdése rögzíti, hogy az eljárás megindításáról történő értesítés köz- vagy nemzetbiztonsági okból mellőzhető. Tekintve, hogy a döntés egyfokú, a vele szembeni jogorvoslat szintén egyfokú, az eljárás során az érintett félnek értesítés hiányában nincs lehetősége védekezni, az érintettnek kizárólag arra van lehetősége már a végleges döntés kézhezvételét követően, hogy azt bizonyítsa, hogy nem rendelkezik nem EGT tagállam állampolgárságával, így nem függeszthető fel a magyar állampolgársága vagy az eljárás során történt valamilyen eljárási hiba. Az eljárás egészére ugyan az általános közigazgatási rendtartás szabályai az irányadóak, az iratokra vonatkozó szabályok alkalmazandóak, mely szabály kizárólagosan iratok bemutatására való

RES IUDICATA

Bírák a Társadalmi Tudatosságért Egyesület

2471 Baracska, Széchenyi utca 168.

Adószám: 19290405-2-07

web: www.resiudicata.hu Email: resiudicataegyesulet@gmail.com

Tel: +36703789089; +36703185875; +36302640629

kötelezettséget szabályozza, így amennyiben nem kell semmilyen iratot az eljárás során csatolni, és az eljárás megindításáról az értesítés elmaradhat, a félnek az ügyféli jogai sérülnek. Ugyan a tervezet az iratbetekintési jog kapcsán nem utal az Ákr. szabályaira, így feltehetően iratbetekintési joga sincs a félnek, de ha van is, értesítés hiányában nem tudja, hogy eljárás folyik ellene, mely szintén az ügyféli jogok sérelmét és a bizonyítékok megismeréséhez fűződő jogait sérti. Mivel az értesítés köz- vagy nemzetbiztonsági okokból mellőzhető, az eljárás alapja pedig épp ezen okból keletkező veszély fennállása, az értesítés mellőzésére az esetek nagy többségében sor kerül majd.

Miután pedig az érintettek véglegesen felfüggesztették a magyar állampolgárságát, a kérelmére ugyan azt vissza lehet állítani, de hitelt érdemlően kell bizonyítani, hogy Magyarország közrendjére, köz- vagy nemzetbiztonságára veszélyt nem jelent. A tervezet nem egyértelműsíti, milyen módon van lehetőség ezt hitelt érdemlően bizonyítani, mit kell pontosan benyújtani annak érdekében, hogy a magyar állampolgárság felfüggesztése már ne álljon fenn. A tervezet nem rendelkezik arról, hogy ezen eljárás során a miniszternek mérlegelési jogköre van vagy sem, ugyanis az irányadó szabályokkal kapcsolatban erre a bekezdésre történő visszautalás kimaradt.

A kiutasítás végrehajtása során a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni, kivéve többek között például a non-refoulement követelményének vagy a kiutasított korának, családi állapotának, Magyarországhoz kötődésének stb. vizsgálatát. Ez azt jelenti, hogy amíg egy harmadik országbeli állampolgár kiutasítása során vizsgálni kell, hogy az adott ország biztonságos származási vagy biztonságos harmadik országnak minősül-e, a jelen tervezettel érintett volt magyar állampolgár korlátozás nélkül a megmaradt állampolgársága szerinti országba kiutasítható. Ez pedig felveti a diszkrimináció veszélyét. Mindemellett ezen szabályok alkalmazásának kizárása továbbá ellentétes az Alaptörvény XIV. cikk (3) bekezdésével is, amely szerint senki nem utasítható ki olyan államba, vagy nem adható ki olyan államnak, ahol az a veszély fenyegeti, hogy halálra ítélik, kínozzák vagy más embertelen bánásmódnak, büntetésnek vetik alá. Márpedig egy, a magyar állampolgárságától határozott időre megfosztott nem EGT állampolgár kiutasítása a non-refoulement követelményének vizsgálata nélkül eredményezheti azt, hogy olyan országba utasítják ki, amelynek ugyan állampolgára, de ott veszély fenyegeti. Ez pedig diszkriminatív azon állampolgárokhoz képest (ez hatványozottan diszkriminatív, főleg, ha az érintett volt magyar állampolgár is épp ugyanazon nem EGT állampolgársággal rendelkezik, mint egy idegenrendészeti ügyben érintett kiutasítás, kitoloncolás hatálya alatt álló állampolgár), akit idegenrendészeti kiutasítás és kitoloncolás vizsgálatok végül befogadottként ismernek el és intézkednek humanitárius tartózkodási engedély kiadásáról.

Az Alaptörvény megadta a jogi alapot ugyan a tervezetnek, de a tervezet nemzetközi szerződéssel (az állampolgárság ilyenfajta megfosztása ismeretlen európai jogrendszerekben,

RES IUDICATA

Bírák a Társadalmi Tudatosságért Egyesület

2471 Baracska, Széchenyi utca 168.

Adószám: 19290405-2-07

web: www.resiudicata.hu Email: resiudicataegyesulet@gmail.com

Tel: +36703789089; +36703185875; +36302640629

így a tervezet sérti a honos állampolgár kiutasítása tilalmának szabályát) és magával az Alaptörvénnyel is ellentétes. A tervezet alaptörvényellenes helyzetet teremt, sérti a tisztességes eljáráshoz fűződő jogokat, a normavilágosság elvét és diszkriminatív is, ezért további részletszabályok és alapvető eljárási garanciák szükségesek, amennyiben ez a tervezet valóban elfogadásra kerül.

Budapest, 2025. április 7.

A Res Iudicata Egyesület